N°. 3403

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1857.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 18 JULIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging „REGT VOOR ALLEN".

De Vereeniging stelt voor, bij de stemming van Dingsdag, 21 Julij [illegible] tot leden van den Gemeenteraad te verkiezen [illegible]

de HH. J. BROUWER ANCHER,
Mr J. J. TEDING VAN BERKHOUT,
J. B. BEUKER,
L. A. BIENFAIT,
Dr E. C. BÜCHNER,
S. COOL,
W. F. HESHUYSEN,
Mr C. VAN HEUKELOM,
H. A. INSINGER,
D. MENDES,
Mr B. J. MULLER,
Mr A. DE VRIES,
R. DANIEL WOLTERBEEK,

en, in vervanging van den Heer Mr. F. F. KARSEBOOM, den Heer Mr J. A. JOLLES.

AMSTERDAM, 17 Juli, 1857.

J. W. CRAMER, *Voorzitter.*
J. A. ALBERDINGK THIJM, *Sekretaris.*

AMSTERDAM, 17 Julij.

Bereidt de Kamer eene verrassing aan de belanghebbenden in 't vrije onderwijs? Is zij geneigd om onze verwachtingen, of liever onze vrees, gisteren andermaal kenbaar gemaakt, te logenst[illegible] Wij durven 't niet hopen; maar ook niet on[illegible] noemen In allen gevalle achten wij ons verpl[illegible] woord van gisteren terug te nemen, dat eenigzins [illegible]rig is geweest, en in zooverre onbillijk. Wat er ook van de vrijheid van onderwijs geworde, mogt de meerderheid, in het systeem der Regering, 't willen bemoeijelijken, om het te fnuiken, — op het graf der vrijheid van onderwijs zal men niet met volkomen waarheid kunnen schrijven, dat zij *la mort sans phrase* heeft ondergaan. De Kamer heeft gisteren daarover beraadslaagd; en daarenboven hebben eenige leden zich gunstig betoond voor twee amendementen, die beide het doel hebben om de belemmeringen, door de wet gesteld, te temperen. De Kamer is daaromtrent tot geen besluit gekomen. Om het ver gevorderd uur is de beraadslaging daarover tot heden moeten worden verdaagd. Wij hebben alzoo nu heden te wachten, wat de meerderheid zal beslissen; 'tgeen geheel onzeker is. Want er zijn in de Kamer niet veel vrienden van 't vrije onderwijs, en niet weinigen dragen het een kwaad hart toe.

In den aanvang der zitting heeft de heer Elout van Soeterwoude als nog een nieuw artikel voorgesteld, om het achter art. 36 te plaatsen. Hij wil waarborgen tegen misbruik, waaraan de praktijk niet vreemd is. Hij verlangt dat er een termijn worde gesteld, binnen welken burgemeester en wethouders verpligt zullen zijn beslissing te nemen, omtrent het in litt. *c.* van art. 36 gevorderde. Bij gemis van antwoord, of bij afwijzend antwoord wil hij beroep op Gedep. Staten, en van dezen op den Koning. De Kamer vereenigt zich daarmede met eene meerderheid van 55 stemmen tegen 5.

Vervolgens komt titel IV aan de beurt, handelende over *de akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs.* Eerst hadden de algemeene beschouwingen plaats.

De heer Luyben zegt, dat volgens de Grondwet het onderwijs vrij is, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid van den onderwijzer. Zijns inziens moet dit met mildheid worden uitgelegd. (Hetgeen door geen regtsgeleerde kan worden betwijfeld, want het is een axioma.) De heer Luyben is overtuigd dat die milde opvatting niet plaats heeft. Men heeft in art. 1 bepaald een aantal vakken, waarin het lager onderwijs zal bestaan; terwijl het ontwerp verder voorschrijft, dat wie in een der vakken onderwijs wil geven een examen moet hebben afgelegd in alle vakken. Hieruit zal veel bezwaar ontstaan, vooral ten platten lande ten aanzien van kinderen van 6 tot 12 jaren. Iemand die onderwijs kan geven in lezen, schrijven, rekenen en taal, behoeft daarom nog niet de vormleer, de natuurkunde, de aardrijkskunde, enz. te kennen. Hij vestigt hierbij de aandacht op de onderwijzeressen en vraagt of die ook in al die vakken examens zullen moeten afleggen? Maar vooral drukt hij op de vraag of op de *onderwijzers* op de *bijzondere* scholen al die eischen ook al toepasselijk zullen zijn? Hij meent dat het niet zou kunnen geschieden zonder inbreuk te maken op de Grondwet en de daarbij gewaarborgde vrijheid van onderwijs.

De heer Meylink zegt, dat art. 1 aangeeft, wat op al de openbare scholen moet of, bij verdere uitbreiding, kan geleerd worden; en nu zegt art. 16, dat het onderwijs ten minste omvat de vakken in: het lezen, schrijven, rekenen, de beginselen der vormleer, der nederl. taal, der aardrijkskunde, der geschiedenis, der kennis van de natuur en het zingen.

En nu vraagt hij, met het oog op dezelfde bezwaren van den vorigen Spr.:

1°. is hij, die berekend is onderwijs in de schrijfkunst te geven, verpligt, als hij onderwijs op de school geeft, in al de vakken van art. 1 examen af te leggen;

2°. vermag een geestelijke of een cathechiseermeester onderwijs geven, zonder aflegging van het examen in al de vakken;

3°. zal de vreemdeling die op de school onderwijs in vreemde talen wil geven, ook aan het algemeen examen onderworpen zijn;

4°. is de geschiedkundige of landbouwkundige verpligt het algemeen examen voor alle vakken af te leggen;

5°. moet eene specialiteit in de wiskunde, dit insgelijks doen; en

6°. zullen de onderwijzers op de bijzondere scholen ook in al die vakken examen moeten afleggen? — Spreker wenscht op al die vragen eene bevredigende oplossing te ontvangen. Hij wil speciale examens voor speciale vakken, zoo als dit reeds in art. 46 voor het huis-onderwijs bepaald is.

De heer van Wintershoven zegt, dat, nadat voor het openbaar onderwijs in deze wet alles gedaan is wat noodig was, het nu ook geoorloofd is te vorderen, dat aan het ander gedeelte der Grondwet mede gevolg worde gegeven. De Grondwet wil niet ten aanzien van het onderwijs even als bij het regt van vereeniging en vergadering, beperking der bevoegdheid bij de wet; maar in het eigen artikel der Grondwet worden de limieten gesteld voor den gewonen wetgever ten opzigte van de bevoegdheid voor den onderwijzer tot het geven van onderwijs, namelijk *bekwaamheid* en *zedelijkheid*. Z. i. kan dat woord *bekwaamheid* niet slaan op al de vakken, die men voor het openbaar onderwijs vordert. De bepaling dat de hoofd-onderwijzers en hoofd-onderwijzeressen den ouderdom van 23 jaren moeten hebben bereikt om tot het examen te worden toegelaten, zal ongelegenheden in de praktijk voor hen, die iets jonger zijn, opleveren. Zijn besluit is dus, dat ieder, die in een bepaald vak kundig is, de vrijheid moet hebben dat vak overal te kunnen doceeren, zonder dat hij in alle andere vakken bekwaam behoeft te zijn; en dat de bepaling van den ouderdom voor het afleggen van examen, verder gaat dan de beperking bij de Grondwet bedoeld.

De heer van Nispen van Sevenaer refereert zich aan hetgeen hij reeds gisteren heeft aangevoerd. De Grondwet heeft niet anders gewild dan een bewijs van bekwaamheid voor het onderwijs, dat men geven wil. Zijne vraag is: wat wordt gevraagd voor het onderwijs op de bijzondere school en zijn antwoord luidt: hetzelfde als voor het openbaar onderwijs. Hij vraagt of het billijk en regtvaardig is het openbaar onderwijs zóó in te rigten, dat men van de konkurrentie van het bijzonder onderwijs niets te duchten heeft, en dan nog de bijzondere school te verdringen? Zijn wensch is: òf dat ieder op de school in een bepaald vak onderwijs kan geven, of dat aan den hulp-onderwijzer die bevoegdheid worde gegeven aan het hoofd eener bijzondere school te staan.

Wat is daarop geantwoord?

De heer Bosscha heeft aangevoerd, dat men aan art. 49 eene ampliatie kan geven, om te gemoet te komen aan het bezwaar, dat men niet in een enkel vak onderwijs kan geven, zonder een examen van allen afgelegd te hebben. Hij wil derhalve bij art. 49 een amendement, waardoor de vrijheid gelaten wordt aan een huis-onderwijzer om op eene school onderwijs te geven in het vak of de vakken, waarin hij examen heeft afgelegd. Art. 49 laat zulks nu slechts toe in de vakken *k—o* van art. 1. De heer Bosscha wil dat algemeen maken, en daarom in de wet, in plaats van de woorden: »vermeld onder *k—o*", te schrijven: »de vermeld in art. 1."

Dat zou met der daad eene belangrijke verbetering zijn, alhoewel in verre na niet voldoende.

De heer Sloet tot Oldhuis bespreekt niet 't lage onderwijs, maar neemt de gelegenheid te baat, nu de Kamer in de wet ter halver wege is gevorderd, om een scherpe kritiek te leveren van het reeds tot stand gebragte. Hij doet het om de verantwoordelijkheid daaromtrent van zich af te werpen, alhoewel hij betuigt de wet te zullen aannemen, om een einde te maken aan de anarchie in de school-wereld en aan de opgewondenheid der gemoederen.

De minister van *Binnenlandsche Zaken* redeneert tegen de ingebragte bezwaren volgens zijne [illegible] methode. Hij veronderstelt eischen, die niemand gesteld heeft; en daartegen trekt hij te veld. Hij spreekt alsof door de sprekers in de Kamer den eisch ware gedaan, dat iemand, die wat lezen kan, eene lees school moet kunnen oprigten; iemand die wat schrijven kan, eene schrijf-school, enz. Dat noemt hij dan in strijd met eene gezonde uitlegging van de Grondwet. Waar haalt de minister die eischen van daan? Zeker niet uit de gehoudene redevoeringen. Put hij ze uit eene ziekelijke verbeelding? Of neemt hij met de Kamer een loopje? In beide gevallen speelt de minister eene onbetamelijke rol. De zaak is te ernstig, om ze niet met ernst te behandelen. Intusschen, te regt zegt de minister, dat hier spraak is van de *mate* van bekwaamheid, door de Grondwet aan den wetgever te bepalen overgelaten. Our[illegible] maar binnen de palen eener milde, niet [illegible] opvatting. Daarenboven, [illegible] of de eischen zijner voordragt [illegible] bij den hoofd-onderwijzer, middelerwijl ze [illegible] zijn bij den hulp-onderwijzer. Het is van zeer veel belang ook daarop te letten. —

De wet overdrijft aan alle kanten. De Kamer moet het weten, zegt de minister. Ongetwijfeld; maar de Regering kon en moest eene mildere impulzie geven. Hij zou het een droevig verschijnsel in de 19e eeuw achten, herhaalde hij, als aan het hoofd van een school iemand werd toegelaten, die wat lezen, schrijven of rekenen kon. Maar dat is de quæstie niet. Dat is door niemand gevorderd. Gij schermt, mijnheer de minister, tegen luchtkasteelen, niet ongelijk aan Don Quichotte, die tegen windmolens vocht. Er wordt slechts beweerd, dat gij te veel vordert, niet slechts van den hoofd-onderwijzer, maar insgelijks van den hulp-onderwijzer. En in plaats van het bewijs te leveren, dat [illegible] billijk is, zoo als gij behoordet te doen, [illegible] tegen grieven, die iedereen met u veroordeelt [illegible] Haar bewijs, dat het systeem der Regering niet [illegible] verdedigen.

De minister geeft ten slotte nog de verklaring, dat de bewaarscholen onder deze wet [illegible] begrepen, en dat hij op de vragen van den heer Meylink niet kan antwoorden, dewijl hij ze niet goed verstaan heeft.

De heer van Nispen heeft den minister geantwoord. Het beknopt verslag, dat daarvan voor ons ligt, deelt dit antwoord in zoo korte bewoordingen mede, dat wij 't niet goed kunnen vatten. Dit vinden wij, dat de Spreker op andere landen wijst, waar het onderwijs niet zoo ver is uitgebreid, en het meerdere fakultatief is gelaten. Men vergete niet daarenboven, zegt hij, dat het bijzonder onderwijs strekt om te gemoet te komen aan vele bezwaren, die tegen 't openbaar onderwijs bestaan. Hij zal bij art. 49 een amendement voorstellen.

Na de schorsing heeft de minister gezegd, dat de heer Meylink hem in de gelegenheid heeft gesteld, om van zijne vragen nader kennis te nemen. Hij zal nu trachten daarop te antwoorden.

1°. vroeg de heer Meylink, of hij, die berekend is

om onderwijs in de schrijfkunst te geven, verpligt is om, als hij onderwijs op de school wil geven, in al de vakken van art. 1 een examen af te leggen? Hierop antwoordt de minister dat, zoo hij als hoofd- of hulp-onderwijzer wil worden aangesteld, verpligt is examen in alle vakken af te leggen, maar wil hij in één vak onderwijs geven, dan kan hij voor dat ééne vak geëxamineerd worden;

2°. vermag een geestelijke of cathegiseermeester onderwijs geven in de beginselen der gewijde geschiedenis, zonder het examen voor alle vakken af te leggen? Hierop geeft de minister hetzelfde antwoord; wil hij aan het hoofd eener school staan dan moet hij wederom in al de vakken examen afleggen;

3°. zal een vreemdeling, die in vreemde talen onderwijs op de school kan geven, ook aan het algemeen examen onderworpen zijn? Hierop heeft de heer Bosscha reeds geantwoord;

4°. is de geschiedkundige of landbouwkundige verpligt het examen voor alle vakken af te leggen? Daarop geldt hetzelfde antwoord. Komt hij als hulp-onderwijzer, dan zal hij aan de vereischten moeten voldoen: komt hij als huisonderwijzer, dan zal hij kunnen volstaan met eene akte als zoodanig;

5°. moet eene specialiteit in de wiskunde dit insgelijks doen? Hierop dient hetzelfde antwoord;

6°. zullen de onderwijzers op de bijzondere scholen ook over al de vakken examen moeten afleggen? Dit is ook reeds beantwoord.

De heer Meylink dankt den minister voor de gegeven inlichtingen, maar zij hebben hem nog niet bevredigd. Hij blijft van meening dat er te veel van den bijzonderen onderwijzer gevorderd wordt.

De heer Meylink is volkomen in zijn regt. Wel is waar geven de verklaringen des ministers eenige, maar voorzeker geene genoegzame bevrediging. En het examen der hoofd-onderwijzers en het examen voor de hulp-onderwijzers blijven veel te hoog opgevoerd en te ver uitgestrekt. De minister heeft tot verdediging daarvan niets, volstrekt niets in 't midden gebragt. Tot dusverre heeft hij voor dien eisch geen anderen grond dan het *sic volo, sic jubeo, stat pro ratione voluntas*. De *bijzondere* school moet geknikt worden, door middel van de akten van bekwaamheid: ziedaar de konsequentie, die wij uit dit alles trekken. Want het is belagchelijk om er van te spreken, dat alle schoolmeesters, hooge en lage, hoofd- en hulp-onderwijzers, stads- en dorps-schoolarchen, allen zonder uitzondering, geschiedkundigen, geografen, natuurkundigen en wiskundigen zullen moeten zijn, om [illegible] en rekenen, als men weet dat 9/10 uit dat kleine volkje van dat onderwijs niets meer zal behouden dan de kunst om een kerkboek, bijbel en misschien ook een krant te lezen, om eene handteekening te zetten en in het rekenen ter naauwernood de vier eerste bewerkingen te verrigten; van dit laatste is het nog niet eens zeker. Die gansche geleerde ombaal is vertooning, en alleen geschikt om middelerwijl men 't publiek zand in de oogen werpt, aan de vrije school hinderlijk te zijn.

Daarna zijn de beraadslagingen over de artt. van tabel 4 begonnen.

Bij art. 41 komt de heer van Wintershoven op tegen het jaarcijfer van 23, gevorderd om een examen af te kunnen leggen als hoofd-onderwijzer. Desniettegenstaande wordt het art. met groote meederheid aangenomen. Intusschen, die leeftijd is en blijft een inkonvenient, door de Grondwet niet toegelaten.

De artt. betrekkelijk de vereischten van bekwaamheid worden onveranderd aangenomen.

Maar bij art. 49 komen de amendementen.

Art. 49 luidt aldus: »De akten van bekwaamheid gelden voor het geheele Rijk. Die voor het schoolonderwijs ook voor het huisonderwijs. Die voor het huisonderwijs geven tevens de bevoegdheid om in eene school onderrigt te geven, in een of eenige der vakken, vermeld onder *k—o* van art. 1.

»De akten van bekwaamheid als hoofd-onderwijzer en als hoofd-onderwijzeres geven ook het regt om als hulp-onderwijzer en als hulp-onderwijzeres werkzaam te zijn.

»De akte van hulp-onderwijzer kan, in de gevallen en met de belooning door Ons te bepalen, het regt geven om aan het hoofd eener school te staan."

Hierop is door den heer van Nispen als amendement voorgesteld om achter al. 2 het volgende te voegen: »De akten van bekwaamheid als hulp-onderwijzer en als hulp-onderwijzeres geven het regt om aan het hoofd eener bijzondere school te staan, mits de bezitter of bezitster den ouderdom van 23 jaren hebbe bereikt. De voorsteller zegt, dat hij reeds straks zijn amendement heeft toegelicht en tot nadere ondersteuning voegt hij er nog bij, dat de Kamer zelve gisteren het nieuwe art. 20 van den heer van Hoëvell heeft aangenomen, volgens 'twelk hulp-onderwijzers aan het hoofd eener school kunnen staan.

Door den heer Bosscha is als amendement voorgesteld, in al. 1 [illegible] worden: »vermeld onder *k.—p.* van art. 1." [illegible] vermeld in art. 1". Daardoor zal [illegible] voor [illegible] afzonderlijke akten als huis-

onderwijzer kunnen worden verkregen en met die akte kan men onderwijs in dat bepaalde vak ook op eene school geven.

Daarover ontstaat nu de beraadslaging, die nog niet ten einde is gebragt.

Het amendement van den heer Bosscha schijnt meer kans te hebben, dan dat van den heer van Nispen. En toch, het eene is even ontmisbaar als het andere. Maar wij vreezen, dat het bij velen een *parti pris* is, om zich tegen 't vrije onderwijs te kanten. De dag van heden zal uitmaken wat er van is.

Betreffende de zaak-Galman, eergisteren ter raadsvergadering besproken, waarvan wij bereids in ons vorig Nommer melding maakten, heeft het *Handelsblad* nog de volgende bijzonderheden:

»Met genoegen hebben wij uit het verslag der raadsvergadering van 15 dezer vernomen, dat het den heer J. Galman gelukt is, het bewijs te leveren, dat, zoodra de concessie door de Hooge Regering en den Gemeenteraad van Amsterdam wordt verleend tot uitvoering der beide werken, de uitbreiding der stad aan den IJkant en de brug over het IJ, ook de daartoe benoodigde fondsen disponibel zullen zijn. De heer A. M. Braskamp, makelaar alhier, heeft eene daartoe betrekkelijke verbindtenis van een zeer geacht en soliede bankiershuis in handen en eene geauthentiseerde copij van dit stuk is aan den Gemeenteraad en aan den minister van Binnendlandsche Zaken ingezonden, met een nieuw adres van den heer Galman, waarbij hij eerbiedig verzoekt, om nu, zonder verder dralen, de verlangde provisionele concessie te verleenen. Het is uit het verhandelde in de raadsvergadering tevens gebleken, dat de inlevering van dit bewijs omtrent den financiëlen waarborg voor de uitvoering der werken, het gevolg is geweest eener door de commissie van voorbereiding der publieke werken bij den heer Galman daartoe gedane aanvrage. Volgens het beweren van den heer Galman in zijn adres, heeft de commissie het geven van een gunstig advys omtrent zijne plannen van de inlevering van het gezegde bewijs afhankelijk gesteld. De voorzitter der commissie, de heer Momma, scheen dit niet even gaaf te erkennen; althans hij verklaarde, dat de commissie omtrent de plannen van den heer Galman nog tot geen besluit is gekomen. Naar wij meenen is echter de verlengde termijn, aan de commissie tot indiening van haar rapport toegestaan, reeds lang verstreken. Het is te hopen, dat men deze belangrijke zaak nu niet weder op de lange baan schuive. Welk bezwaar is er toch tegen het verleenen der provisionele concessie, die toch eerst na regeling der bijzonderheden met gemeen overleg, in eene *definitive* kan worden veranderd! Het zoude voor onze hoofdstad te betreuren zijn, indien deze zoo verdienstelijke werken, die zonder eenige kosten voor de stad of voor het rijk thans tot stand kunnen komen, weder in duigen vielen."

De kommissie van rapporteurs voor het wetsontwerp op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, heeft op de volgende gronden eenparig besloten, om aan de Tweede Kamer voor te stellen, te besluiten tot een nieuw onderzoek van het onlangs ingekomen gewijzigd ontwerp in de afdeelingen: Zij acht het niet ondoelmatig eene nieuwe poging te wagen, om vooraf in de afdeelingen zoo veel mogelijk naauwkeurig te doen blijken, hoe de meerderheid omtrent de werking van den Hoogen Raad, het hoofdpunt van elke nieuwe regeling der regtelijke magt, gezind is. De kommissie is tevens van oordeel, dat de in het oorspronkelijke ontwerp gebragte wijzigingen, vooral die betreffende de kassatie en de inrigting en indeeling der kantongeregten, hoewel niet volkomen onbekend, echter een gezet onderzoek behoeven; en dat er bovendien verschillende punten van praktiesch belang zijn, die, daar het eerste onderzoek hoofdzakelijk geloopen heeft over de *hoofdbeginselen* der wet, niet dan met mindere naauwkeurigheid zouden kunnen onderzocht worden, en waarover evenwel een vernieuwd onderzoek in de afdeelingen gunstige uitkomsten zal leveren, en het tot stand komen der zaak zou bevorderen. Eindelijk is nog op dit besluit niet buiten invloed gebleven de overtuiging dat, vooral met het oog op de hoogst belangrijke en moeijelijke beraadslagingen, welke de Kamer alsnog bezig houden, dit ontwerp niet dadelijk aan de orde zou kunnen worden gesteld, daar toch het onderwerp, hetwelk daarbij regeling erlangt, te gewigtig en te veel omvattend is om in openbare behandeling te worden genomen, zonder dat eene behoorlijke tijdruimte aan de leden gegeven worde om zich vooraf daartoe voor te bereiden. De kommissie vreest echter, dat dan welligt de tijd zou kunnen ontbreken, om dit ontwerp regelmatig in dit zittingjaar door de beide Kamers der Staten-Generaal te doen behandelen.

Er is in de Tweede Kamer ingekomen een ontwerp van wet tot inkoop van nationale schuld, waarvan de bestemming nader bij de wet is te regelen. Die voordragt loopt over eene som van 10 millioen. De memorie van toelichting zegt daaromtrent het volgende:

»Ofschoon het der Regering hoogst aangenaam wezen zou dat hare voorstellen tot bevordering eener meer algemeene daarstelling van spoorwegen in dit Rijk nog in de tegenwoordige zitting van de Staten-Generaal wierden afgedaan, ontveinst zij zich echter de mogelijkheid niet, dat die wensch onvervuld zou kunnen blijven.

»In dit laatste geval zou het grootste gedeelte van het belangrijk batig slot van het dienstjaar 1856 langer ongebruikt kunnen blijven dan met het welbegrepen belang van 's Rijks schatkist is overeen te brengen.

»Om dit voor te komen meent de Regering, in afwachting van den loop, welke aan de bewuste voordragten zal kunnen gegeven worden, bij het nevensgaande wetsontwerp magtiging te moeten vragen om de reeds bedoelde som van *f* 10,000,000 voorloopig aan te wenden tot het inkoopen van 2½, 3 en 4 percents nationale schuld, waarvan de bestemming dan bij nadere wetsbepaling zou worden geregeld.

»Bij de goedkeuring dezer voordragt blijft de wetgevende magt ten aanzien der spoorweg-ontwerpen volkomen in haar geheel, doch wordt daarentegen ook aan de verwezenlijking dier ontwerpen, immers wat het wezen der zaak betreft, niet in het minst te kort gedaan.

»Het is duidelijk dat, met dit doel voor oogen, de bij art. 1 van het nevensgaande wetsontwerp bedoelde som niet kan worden toegevoegd aan de IIde afdeeling (*Amortisatie en aflossing van rentegevende nationale schuld*) van het IXde Hoofdstuk *A*, der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1857, maar een op zich zelf staanden post in dat hoofdstuk vereischt.

»In de omschrijving van dien post is niet opgenomen dat de bestemming der aangekochte schuld nader bij de wet is te regelen, omdat die omschrijving later moet worden overgenomen in de rekening van het betrokken hoofdstuk, bij welker opmaking de bedoelde bestemming toch wel reeds lang zal bepaald zijn.

»Het zal voldoende zijn dat dit voorbehoud, volgens art. 3 van het wetsontwerp, worde uitgedrukt in het hoofd der rekeningen, naar welke de aangekochte kapitalen voorloopig in de grootboeken zouden worden overgeschreven; van deze rekeningen kunnen zij later naar zoodanige andere worden overgebragt, als de nadere wettelijke bestemming dier kapitalen zal vereischen.

»Het is noodig voorgekomen in de wet eene bepaling omtrent de renten der verkregen kapitalen op te nemen.

»Men zou die renten oningevorderd kunnen laten tot dat de bestemming der kapitalen zal zijn vastgesteld, maar dan ook een middel ontberen om, op regelmatige wijs, de renten te dekken, welke bij den inkoop moe[illegible] belangen behooren niet te worden aangewezen op den begrootingspost, waaruit de aankoop der kapitalen wordt bestreden.

»Daarom is bij art. 4 van het wets-ontwerp voorgesteld, de renten der aangekochte kapitalen in 's Rijks kas te doen storten, met bepaling dat zij, nadat daaruit het gedeelte dat bij den inkoop verschenen was, zal vergoed zijn, verder onaangeroerd zullen blijven tot dat de wet daaraan eene nadere bestemming zal gegeven hebben.

»Tot toelichting van art. 5 kan hier worden verwezen naar de ontwikkeling der geldelijke uitkomsten van het dienstjaar 1856, laatstelijk medegedeeld bij de Memorie van Toelichting van het wets-ontwerp tot daarstelling van een fonds tot aanmoediging en ondersteuning van den aanleg van spoorwegen. De uitkomsten zullen nog eenigzins gunstiger kunnen worden bij het bekend worden van sommige ontvangsten betrekkelijk de dienst 1856, welke tot dusver niet volledig aan het Departement van Finantiën zijn medegedeeld."

Het *Staatsblad* bevat een koninklijk besluit van 12 Junij jl. houdende aanwijzing der perceelen waaruit aarde benoodigd is voor de werken tot verhooging en verzwaring van den zeedijk van de Wiel.

Z. M. stoomschip *Cycloop*, kommandant luitenant ter zee 1ste klasse jhr. A. Klerck, is blijkens de engelsche bladen, den 14den des morgens ten 10 ure te Woolwich gearriveerd, aan boord hebbende H. M. de Koningin der Nederlanden en HD. tweeden zoon, prins Alexander, benevens een gevolg van 21 personen. H. M. reist onder den naam van gravin van Buren, terwijl de jonge prins den titel voert van graaf Alexander. De vorstelijke personen werden aan de landingsplaats ontvangen door kommodore J. Stephard en de respektieve officieren in volle uniform, en van daar geleid naar de woning van den kommodore. Na verloop van ongeveer 20 minuten kwamen de baron en de barones Bentinck, de nederlandsche gezant en diens echtgenoote, te Woolwich aan, en de geheele stoet vervolgde de reis naar Londen. Aldaar aangekomen heeft H. M. haren intrek genomen in Claridge hôtel, waar HD. een bezoek ontving van de hertogin van Kent.

De *Cycloop* heeft de reis van Hellevoetsluis naar Woolwich in 22 uren afgelegd, daar de zee zeer kalm was. Jhr. Klerck en de overige officieren van het schip gebruikten het middagmaal bij den kommodore en zouden den 15den van Woolwich de terugreis naar Holland aannemen.

De arrondissements-regtbank alhier heeft gisteren bij een belangrijk en uitvoerig vonnis, in afwijking van een arrest van den Hoogen Raad van het begin dezes jaars, beslist, dat art. 9 der stedelijke ordonnantie op den turf, van 18 Nov. 1822, en het reglement op de werkers, meters, wegers, enz., van 5 Maart 1828, zijn afgeschaft door of in strijd met de bepalingen van het koninklijk besluit van 18 Mei 1827, dat zij dus alle regtskracht missen, en dat het geoorloofd is turf te lossen of te verwerken, zonder daartoe de stedelijke turfwerkers te gebruiken. De beide beklaagden, tegen een van welke, wegens 59 overtredingen van gemeld artikel, ƒ 5400 boete was geëischt, zijn van alle regtsvervolging ontslagen. De regtbank heeft zich geheel vereenigd met hetgeen door Mrs. L. H. Kuhn en J. v. S. Mulder op de teregtzittingen van 25 en 26 Junij ll., ter verdediging van de beklaagden, is voorgedragen.

Op het bovenste bovenhuis op den Haarlemmerdijk bij de Heerenmarkt, bewoond door J. B. ten Ham, ontstond heden nacht ten 1½ ure brand, waarschijnlijk doordien een dochtertje van den bewoner 's avonds met eene brandende kaars in eene kast een kleedingstuk had geborgen, de brand werd gelukkig ontdekt door het geschrei van een [illegible] dat door den rook wakker was geworden, de bewoner had naauwelijks den tijd om zich met de zijnen (vrouw en 5 kinderen) voor levensgevaar te redden en de andere bewoners van het perceel te waarschuwen; door de werking van 7 spuiten was men den brand, waarbij de geheele bovenverdieping, de zolder en vliering is uitgebrand, ten 3½ ure meester en die ten 7 ure geheel gebluscht. Ten Ham is zoowel als de bewoner van het onderste bovenhuis, van het huis, den kelder en het perceel zelf voor brandschade verzekerd; de belendende perceelen hebben weinig of niets geleden.

Aan een partikulier schrijven ontleenen wij het volgende:

»Blijkens bij het departement van buitenlandsche zaken ontvangen missive van den franschen gezant, heeft de kommissie, belast met het verdeelen eener som van 200,000 fr., - door den keizer der Franschen, naar aanleiding van het legaat van Napoleon I, beschikbaar gesteld, ten behoeve van de oude militairen der republiek van het eerste keizerrijk, buiten Frankrijk thans verblijf houdende, - die verdeeling bewerkstelligd en genoemd bedragt toegewezen aan 500 legatarissen, tegen 400 fr. per hoofd, waarvan 46 in Nederland woonachtig. De gezant heeft daarbij opgemerkt, dat de beslissing der kommissie niet aan tegenspraak of reklame is onderworpen; dat ingeval er van de aangewezen personen mogten overleden zijn, het legaat niet op hunne erfgenamen overgaat, maar dat voor zoodanig geval reeds suppletoire lijsten in gereedheid zijn gebragt, om hen door anderen te doen vervangen. De gezant heeft voorts het verlangen te kennen gegeven, dat naauwkeurig moge worden onderzocht of de personen op de bedoelde lijsten gebragt, de onderscheiding waardig zijn, die hun is te beurt gevallen."

(Amst. Cour.)

Men schrijft uit Utrecht aan de *Amsterd. Courant:*

»Sedert eenige dagen doet de justitie alhier vergeefsche pogingen tot opsporing van den persoon J. H., kommissionnair en zaakwaarnemer alhier, die, volgens loopende geruchten, een aanzienlijk déficit zoude hebben achterlaten, men spreekt van eene som van 50 m., die één persoon bij dit geval zoude verliezen. Ook is wederom regtsingang verleend tegen den persoon van W..... onlangs correctioneel veroordeeld wegens misbruik van vertrouwen. Wanneer zal het publiek toch kunnen besluiten, om hunne belangen niet dan aan ten volle geaccrediteerde huizen toe te vertrouwen. Had de gemeenteraad kunnen besluiten tot aanneming van het voorstel om ook alhier makelaars aan te stellen, zeer zeker zou de benoeming van elk persoon tot betrekking een zedelijke waarborg tot de personele waarde van als zoodanig handelende personen kunnen doen verwachten."

Eergisteren avond had men te Utrecht een hevig onweder. De bliksem sloeg in den hoogen schoorsteen van de vitriool-fabriek van Mevr. de Wed. P. Smits en Zoon, en rigtte er vrij groote vernieling aan. Bij het station van den [illegible] is de houten loods, staande aan [illegible] alhier, door een windhoos totaal ten onderste boven geworpen, zoodat deze als het ware geheel vernield is. Zeven werklieden, die in deze loods nog werkzaam waren, zijn er gelukkig allen zonder letsel afgekomen. Ook is door het omwaaijen van eenige palen van den rijks telegraaf, de kommunikatie daarvan tusschen Amsterdam en Utrecht gestremd. Aan 't Lunterschen veer bij Veenendaal werd een arbeider, die het weder in eene boerenwoning wilde ontwijken, in die woning door den bliksem gedood; het boerenhuis [illegible] de eigenaar van zijn werk te huis kwam [illegible] zijne vrouw en drie kinderen verbrand [illegible] of de vrouw en de kinderen door den bliksem zijn gedood, is onbekend. *(H.)*

HAARLEM, 15 Julij. Door de Prov. Staten is heden de heer Quarles van Ufford, met groote meerderheid, op nieuw tot buitengewoon lid der Gedep. Staten benoemd.

GOUDA, 16 Junij. De veemarkt was met geringen aanvoer; de prijzen als de vorige week. Van vette schapen en lammeren was de markt wel voorzien en werden vlug verkocht tot vorige prijzen. Magere door schraalte van gras traag te verkoopen.

Varkens of biggen met goeden aanvoer traag te verkoopen en velen zijn onverkocht gebleven.

Kaas ƒ20 à 22 de 50 ℔. Boter ƒ1.16 à 1.20 't ℔. Weiboter 98 a 100 ct. 't ℔.

STAPHORST, 15 Julij. De bijenhouders zijn in de laatste dagen weder met hunne stallen bijen uit Holland en Friesland herwaarts teruggekeerd, en, zoo men wil, met een tamelijk goeden uitslag. Wegens de duurte van den honing wordt deze nijverheidstak bijzonder op prijs gesteld.

DEDEMSVAART, 15 Julij. Wegens de aanhoudende sterke droogte is de vroegst gegraven turf al dermate aangedroogd, dat hij reeds aan hoopen in het veld beschikbaar is tot verzending.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Julij. De terugkomst des Keizers schijnt vastgesteld op 25 Julij. Den 3den Augustus zou het hof naar Osborne vertrekken, waarna H. M. de Keizer en de Keizerin eenigen tijd te Biaritz gaan doorbrengen. Eerst na hun vertrek uit deze rezidentie zal de Koningin van Engeland te Compiègne worden ontvangen, welk bezoek hoewel nog niet officiëel aangekondigd, toch zeker schijnt te zijn.

— Men beweert dat een der italiaansche vorsten, de groothertog van Toskane, door zijn zaakgelastigde te Londen geprotesteerd heeft tegen de opname die Mazzini op engelschen bodem vindt. Het kabinet zou geantwoord hebben, dat de zeden en de wetgeving van het land niet toelieten aan zulk een aanvraag gevolg te geven, maar beloofd hebben, dat, hoewel Mazzini dus niet kon verwijderd worden, men hem evenwel onder streng opzigt zou stellen. Dit antwoord is gelijk aan vroegere, welke de engelsche Regering op soortgelijke aanvragen gaf.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Julij. De *Times* zegt, dat eene flotille van stoombooten onmiddellijk naar Indië zal worden gezonden. De Regering zal bij het Parlement aanvraag doen tot vermeerdering van de vloot met 2000 matrozen. Ook zal naar Bengalen eene aanzienlijke versterking van artillerie worden gezonden. Het militair gezag was echter in de meeste gevallen op zijne hoede en men kan met eenigen grond zeggen, dat de krizis voorbij is. Delhi is, wel is waar nog niet gevallen, doch de tijding kan met elk oogenblik te gemoet gezien worden, dat het oproer, al zij het dan ook niet de geest des oproers, ten gevolge van een krachtigen aanval, tegen het brandpunt van den tegenstand ondernomen, gebroken is.

Overigens kan men niet zeggen, hoe vele Europeanen te Delhi vermoord zijn. Ondertusschen zijn velen, die als verloren waren beschouwd, weer te voorschijn gekomen, dank zij de bescherming en schuilplaats, die de inwoners hun verleend hebben. Hun lijden en hunne lotgevallen kunnen stof tot een aantal aandoenlijke verhalen geven.

Te Meerut was sedert de vlugt der oproerlingen de rust niet weder verstoord geworden. Van de gevangenen werden 11 opgehangen; zij die gevlugt waren, zijn meerendeels te Delhi. — De beide regementen te Agra begonnen ook verzet aan den dag te leggen; twee kompagniën vlugtten naar Delhi en hebben waarschijnlijk eenige of al hunne officieren vermoord. Hoe dit zij, de twee regementen werden geheel ontbonden, hetgeen zonder tegenstand plaats had, en sedert was het te Agra rustig. De Europeanen hebben er een korps vrijwilligers opgerigt, dat reeds goede diensten verleend had. Het is naar Khyrr getrokken, waar zich de *Rao* van Burtoroli onafhankelijk verklaard had. Hij werd voor den krijgsraad gebragt en opgehangen.

Te Lucknow is onder een deel van de bezetting insgelijks de opstand losgebroken. De helft is gedezerteerd en vlugtte naar [illegible] Sitapore. In de stad-zelve werden echter geen buitensporigheden bedreven, dank zij de krachtige maatregelen van den generaal sir Henry Lawrence. [illegible] Allahabad [illegible] Bengalen is het rustig; te Barrackpore verzocht zelfs het 70ste inlandsche regiment tegen Delhi te mogen oprukken, een verzoek [illegible] parade aan de manschappen toegestaan werd. [illegible] schrijven uit Calcutta van 3 Mei meldt, dat het oproer te Lucknow evenwel niet zonder bloedvergieten [illegible] is gebragt [illegible] kwam. Verder hebben 300 man van de ongeregelde cavallerie in Oude hunne vaandels verlaten, en zijn hoogstwaarschijnlijk naar Delhi getrokken.

Wat de noordwestelijke provinciën betreft, zoo zijn de groote legers in Punjab door oproer, dezertiën en ontbinding aanzienlijk verminderd. Te Ferozepore zijn den 13 Mei twee regementen in opstand gekomen, doch toonden den volgenden dag reeds berouw, hetgeen niet belette dat zij ontbonden werden. Hetzelfde had plaats in Mian Mir, met het leger van Lahore en drie andere regementen, en te Peshawur met vier regementen. Te Mirrdan dezerteerde het 55ste regiment of een groot deel daarvan. De bevelhebber Spottiswoode bragt zich zelven daarna om het leven. De dezerteurs werden echter later door de europeesche en ongeregelde troepen uit Peshawur aangetast, ten gevolge waarvan 200 hunner gevangen genomen en de overigen teruggedreven werden naar Swat Thale, waar zij naauwkeurig bewaakt worden. Van de gevangenen werden 6 man en 1 officier doodgeschoten, terwijl de overigen hun vonnis nog afwachtten.

Van verschillende andere kanten zijn dezelfde berigten van opstand en dezertie ontvangen; doch ze zijn van dien aard, dat zij geen verandering in den algemeenen staat van zaken brengen.

De engelsche Regering zal thans in plaats van 10,000 man, zoo als aanvankelijk haar voornemen was, 25,000 man naar Indië zenden. Evenwel dient gezegd te worden, dat de staat van zaken in Indië thans minder ongunstig in het moederland wordt beschouwd, dan het geval was na de ontvangst der laatste dépêche. Zeer zeker draagt hiertoe ook bij de omstandigheid, dat algemeen het gerucht verspreid was, dat de regering ongunstige dépêches had ontvangen die zij verborgen hield; een gerucht, hetwelk thans, zoo als zij verklaard heeft, inderdaad ongegrond blijkt geweest te zijn.

De manschappen, die naar Indië gezonden worden, zullen in Engeland worden vervangen door een gedeelte der militie. Overigens is door de bevolking met veel genoegen vernomen, dat de Regering 25000 man naar het oord des opstands zal zenden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Julij.

BEVALLEN (13 Julij): M. D. Homeijer, geb. Bergh, Z.
OVERLEDEN (12 Julij): J. C. Brinkman, 7 j. — (14 Julij): H. Velthuyse, 63 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	ƒ 28,55	a —	Pruissische	ƒ 35	a —
Napelsche	- 23,70	„ —	Spaansche	- 2,39½	„ —
Div. in £St.	- 11,75	„ —	Hamb. Russ.	- 36¼	„ —
Eng. Russen	- —,—	„ —	Russ. in Z. R.	- 36¾	„ —
Fransche	- 55⅞	„ —	Pools. in [illegible]	[illegible]	„ —
Belgische	- 56⅛	„ —	[illegible]	27½	„ —

Nationale Metalliek ƒ 29.82½. Buitenl. Spanje ƒ 55[illegible] per [illegible] 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à ƒ10 per Stuk	ƒ 9,85	à 9,95
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,85	» 11,95
» Pistolen	» 9,65	» 9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,40	» 9,50

Baren Goud en Specien à ƒ 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11 a 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,3[illegible]	à 2,36
Brabandsche Kroonen	» [illegible]	à 2,70
Fransche	» [illegible]	à 2,75
Pruissische Daalders	» [illegible]	à 1,78
Zilver 1000 à 980	ƒ —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,[illegible]	à 104,70

De Coupons, verschenen 1 April 1857, van certifikaten 2½ pC. Nationale Schuld, worden betaald als volgt door: [illegible] van wege het administratie-kantoor [illegible] c. s., bij de Associatie-Cassa.

Saportas c. s., bij de Ontvang- en Betaalkas.

Van Harpen, c. s., idem.

Brondgeest en Zoon, c. s., bij de Associatie-Cassa.

Wed. H. F. Tjeenk, c. s., idem.

Schermbeek en Roelofsz, idem.

J. Kappelhoff Dz., bij Brondgeest en Zoon c. s.

L. Huisinga, bij Le Normant en van Ouwenaller.

Koning en van der [illegible], ten hunnen kantore.

H. van Leuvening [illegible], ten hunnen kantore.

Gebr. Westerkappel en [illegible] te Haarlem, ten kantore van T. A. Liwyn te Haarlem en bij de Associatie-Cassa.

Administratie-kantoor te Leyden, aldaar en bij Leembruggen, Guepin en Muysken.

Administratie-kantoor te Medemblik, aldaar en bij Gebr. Stiffry.

Administratie-kantoor te Delft, aldaar en bij E. en H. van Cranenburgh.

VEREENIGING VAN KAPITALEN 2½ pCt. WERKELIJKE SCHULD MET OPLOOPENDE RENTE.

De direktie maakt, ingevolge art. 9 van het berigt, bekend, dat de aandeelen dezer vereeniging, door de belegging der halfjarige rente, verschenen 1 Julij, zijn vermeerderd als volgt:

Afdeeling ƒ68	pr. ƒ 68	met ƒ2.45	W.S.
Afd. ƒ100 m. ing. v. rente, sed. 1 Jan. 1842	» 100	» 3.65	»
» » » 1 Julij »	» 100	» 3.57	»
» » » 1 Jan 1843	» 100	» 3.50	»
» » » 1 Julij »	» 100	» 3,41	»
» » » 1 Jan. 1844	» 100	» 3.33	»
» » » 1 Julij 1846	» 100	» 3.02	»
» » » 1 Jan. 1847	» 100	» 2.96	»
» » » 1 Julij »	» 100	» 2.90	»

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		15 JULIJ 4½ u. gebl.	16 JULIJ 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie .	5 pCt.			»		
Nederl. Bank	4 »			»		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅝	63½	a	63 9/16	63½
Dito Dito	3 »	76 13/16	76⅝	»	76 13/16	76⅝
Dito Dito	4 »	96¼	96¼	»	96⅜	96⅜
Amortis. Syndik. . . .	3½ »	90⅞		»		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	161¼	154½	»	155¼	154⅞
Oost-Ind Leening . . .	4 »	95¼	95¼	»	95 7/16	95 7/16
Aand. Holl. Spoorweg. . .				»		
Leening idem	4½ pCt.		93	»		
Aand. Rijn-Spoorweg .	4½ »			»		
Maatschappij van Weld.	4 »			»		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ »		92⅝	»		
Dito bij *Rothschild* . .	2½ »	53⅛	53⅛	»		
Frankrijk, Certifikaten .	3 »	60		»		
Spanje, Obligatiën . .	1½ »	25 5/16	25⅜	»	25 7/16	
Dito	3 »	43⅛	43⅛	»		
Dito Binnenl.	3 »	37 13/16	38	»		
Amortisable Schuld . . .			5⅜	»	5¾	5⅜
Bewijzen Coupon		5¾		»		
Portugal, Obligatiën . .	3 pCt.	45¾	45¾	»	45⅞	45¾
Dito 1856	3 »	45⅛	45 5/16	»	45¼	45 5/16
Dito Uitgestelde				»		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	105	105⅛	»	105¼	
Dito bij idem 1828/1829	5 »	103¾	103¾	»		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »			»		
Dito bij idem 1840 . . .	4 »	88⅛	88⅛			
Dito bij *Stieglitz* . . .	4 »	87¾	87 13/16	»	87⅞	87 13/16
Dito Nieuwe	4 »			»		
Dito 5de Serie	5 »			»		
Dito 1855, 6de Serie .	5 »	99⅛	99⅛	»	99¼	99¼
Dito adm. te Hamburg	5 »			»		
Dito dito te Londen .	5 »			»		
Dito dito dito .	4½ »		96	»		
Inschrijving in Assignat.	6 »	66		»		
Certifikaten van dito .	6 »	67⅜	67⅛	»		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	ƒ		154½	»		
Obligatiën	4 pCt.	80	80	»		
Pruissen, Obligatiën . .	4½ »			»		
Aandeelen 1854 . . .	3½ »			»		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »			»		
Dito dito	4 »		62½	»		
Dito Metalliek . . .	5 »	76 1/16	76 5/16	»	76½	76 7/16
Dito Rente Amsterdam	5 »	87¼	87	»	87½	
[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
Dito dito [illegible]	2½ »	39½	[illegible]	»	[illegible]	
Weener Bank-Aktiën .	ƒ		1153	»		
Dito Aand. fl. 250, 1839 .	»			»		
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	320	319	»		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 »			»		
Dito bij *Rothschild* . .	5 »			»		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 »			»		
Dito	3 »			»		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £100	5 »			»		
Dito 1839 van £ 100 . .	5 »			»		
Dito 1843 » £ 100 . .	5 »			»		
Dito 1852	4½ »		94⅛	»		
Sardinië	5 »			»		
Peru, Geldl. 1854 . . .	4½ »			»		
Dito te Parijs				»		
Ecuador, Oblig. 1855 . .	1 »	14	14	»	14⅝	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »		32⅝	»	32½	
Dito Uitgestelde . . .	2 »		13	»		
Grenada, Obligatiën . .	3½ »	21⅝	21 13/16	»		
Dito Uitgestelde . . .			6 5/16	»		
Mexico dito	3 »	21⅝	21⅝	»	21¾	
[illegible] *Hope en C*, Lr. A	ƒ			»		
Dito dito	» B »	906		»		
Dito bij *Rothschild* . .	6 pCt.			»		
Amerik. Bank-Aktiën			1⅛	»		
Illinois Spoorweg Aandeelen		118½		»		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	92⅛	92	»		
Louisiana	5 »			»		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 »	5½		»		

Russ. Spoorw. 76¼, ½; Prost 86½, 88.

Vaste markt, bij levendigen handel in binnen- en buitenlandsche fondsen. Aandeelen Handel-Maatschappij zijn heden ex dividend verhandeld.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 55 11/16	Livorno	2/m.	ƒ 39½
»	zigt	» 56 5/16	Napels	»	» 83
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg . . .	»	» 1.81½
»	zigt	» 55⅞	Weenen	6/w.	» 34
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg . . .	»	» 35 1/16
Cadix	»	» 240	Frankfort . . .	»	» 99⅞
Seville	»	» 237	Hamburg . . .	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 237	» . . .	zigt	» 35⅝
[illegible]	»	» 40½	Londen . . .	2/m.	» 11,72½
[illegible]	»	» 40½	» . . .	zigt	» 11,82½
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam . . .	»	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 56½p, Obligatiën 4½ pc. 97[illegible]; Spanje 1¼ pc. 24⅞g; Binnenl. 3 pc. 38p; Romeinen 5 pc. 86½; Oostenrijk Met. 5 pc. 79⅞p; id. Nationale 84⅛.

PARIJS, 16 Julij. Fransche 4½ pc. 91.75; 3 pc. 66.95; 1¼ pc. Spanje 25; 3 pc. id. 37; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 87.

MADRID, 15 Julij. 3 pc. Schuld 38.65, id. 1¼ pc. 25.70.

LONDEN, 16 Julij. Cons. 91⅜; Spanje buit. 3 pc. 41¾; id. 1¼ pc. 25⅛; Rusl. 5 pc. 109¼; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 98; id. 2½ pc. 64¼; Sard. 5 pc. 89¼: Braz. 101; Peru 4½ pc. 80½; Gren. uitg. 6¼; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 22⅛; Portugal 3 pc. 45½; Ecuador 13½; Venezuela 35; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 16 Julij. Met. 5 pc. 83¾; Nationale 85; Bank-Aktiën 1006; Credit Anst. 239¾; Wissel op Londen 10 09; Amst. —; Parijs —; Goud 7½; Zilver 4½.

BERLIJN, 16 Julij. 4½ pc. Pr. Staatsch. 99⅜; 5 pc. Rusland 106; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m 6 Th. 19¼; Amst. kort 140⅞; Hamb. 150½; Petersburg 104¼.

HAMBURG, 16 Julij. Spanje 3 pc. —: id. 1¼ pc. 24; Rusl. 5 pc. 101⅗; 4½ pc. 91¾; 3 pc. Mexikanen 9⅞; Noord-Duits. bank 93¾; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 16 Julij. Rogge verkocht: 141/2 ℛ Reval ƒ250 6/w. — Moutwijn ƒ 21,50; Jenever ƒ 27,—; Amst Proef ƒ 28,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling ƒ0 80 per ketel.

DELFT, 16 Julij. Heden zijn de prijzen der Boter alhier geweest: eerste kwaliteit ƒ48 a 51; tweede dito ƒ 44 a 46; derde dito ƒ40 a 43.

ANTWERPEN, 16 Julij. *Koffij* stil en zonder noemenswaardigen omzet. — *Granen,* Kalm voor Tarwe zonder handel. Inl. Rogge in loco was eerder iets gesouteneerd en is de prijs ƒ 7¼ a ⅜. Op levering in Februarij is gedaan a ƒ 7⅝. — *Wol.* Verkocht 46 b. Montevideo per *Courier*. — *Rijst.* 400 b. gepeld Rangoon bedongen ƒ 8⅛

LONDEN, 15 Julij. *Suiker.* De markt is zeer gedrukt en op nieuw lager. — *Koffij.* Plantation Ceylon minder gevraagd en tot iets lagere prijs te koop. — *Rijst* gedrukt. 402 b. Rangoon zijn opgehouden a 10 s. 6 d.; 4000 b. Bengaal werden verkocht, goede van 12 s. 10½ d. a 13 sh., en 500 b. fijne a 14 sh. — *Thee* kalm, nominaal a 14 d.

HAMBURG, 14 Julij. *Koffij.* Sedert Zaturdag hebben de verkoopen zich tot kleine partijtjes bepaald, waarvoor de volle prijzen besteed werden. De houders willen niet onder de Coursen los laten, tot welke men echter voor groote partijen geene koopers vindt.

St. PETERSBURG, 29 Junij/11 Julij. *Tarwe* vast; voor Cubanca en goede Savonka loco werd betaald 12 a 12½ r. — *Rogge.* Gisteren werd gedaan loco a 6¾ r. en op Augustus a 6 r. 60 met handgeld. — *Potasch.* In het begin der week vonden ongeveer 600 v., leverbaar in Augustus en Septemb., a 31 r. met 3 r. voorschot, spoedig koopers. Later werden nog gedaan 200 v. op Julij a 32 r. — *Talk.* Deze week heerschte volkomen stilstand en de zaken en prijzen zijn iets lager. Gisteren werd de Prima Geele op 176 op Augustus en 184 a 183 R. loco gehouden. Heden zou men op levering a 175 R., en loco a 181 R. teregt komen.

RIO JANEIRO, 14 Junij. *Koffij* De verkoopen der laatste maand bedroegen 71000 b. voor de Vereenigde Staten en 74000 b. voor Europa. De huidige voorraad is 120,000 b. De goad first wordt genoteerd 5000 a 5100 rs. Er werden slechts 50,000 b. voor het Noorden verzonden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

HELVOET, 15 Julij. Huiser, Gouverneur Elsevier, St. George d'Elmina. - Dekker, Henriëtte Louise, Corfu. - Rhône (st.) Marseille. - Van der Tas, Boreas, Gibraltar.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 17 Julij, in lading naar:

Mainz.	J. Sinzig, Maintz N°. 1.
Keulen.	H. Berns, Cölln N°. 14.
Keulen.	A. Deinum, Stad Amsterdam.
Ordingen en Ruhrort.	G. Spiering, Geerdina Adri na.
Frankfort.	G. Caldenhoven, Frankfort N°. 25.
Duisburg.	J. H. W. v. Boven, Niederrein N°. 1.
Mannheim	J. J. Reindorp, Rhijnstroom.
Wezel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Dusseldorp.	M. Meeuwsen, Niederrein N°. 5.

AMSTERDAM, 10 Julij, vertrokken naar:

Keulen.	J. Vogels, Cöln, N°. 14.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 20 Julij, 's avonds ten vijf ure.

1. Huizing, Tuin en Moesgrond, met een daarnaast staand Huis en Erven, Rustenburgerpad, G 43*a* en 43*b*. - 2. Twee Huizen, Tuinen en Erven, als voren, G 44 en 45. - 3. Twee dito's, als voren, G 46 en 47; te zamen in slag. — 4. Warmoezierderij, Huizing, enz., Nieuwe Schagerlaan bij de Wetering, F 61 en 65. — 5. Dito, in den Binnendijkschen en Buitenvelderschen Polder bij de Wetering, F 73. — 6. Een Perceel Warmoeziersland, als voren, aan de Wetering, B 855. — 7. Huis, Tuin en Erve, Egelantierstraat, NN 325. 8. Twee Huizen en Erven, Anjelierstraat, OO 453 en 454. 9. Huis en Erve, Langestraat, SS 154. — 10. Dito, Lindengracht, PP 121 - 11. Dito, als voren, PP 122; te zamen in slag — 12. Dito, Elandsgracht, GG 251.

Advertentiën.

(3464) Na voorzien te zijn geweest met de HH. Sacramenten der stervenden, overleed te *Doornenburg*, den 16 Julij 1857, de Heer HERMANUS HOLTUS, diep betreurd door Echtgenoote en kinderen.

UDEN, den 16 Julij. Voor de vele bewijzen van levendige deelneming, warme belangstelling en de zoo ruimschoots van alle zijden toegezwaaide heilwenschen, mij betoond tijdens het vieren mijner Vijftigjarige Promotie, den 27 Junij jl. en volgende dagen, betuig ik aan allen mijn opregten dank; echter inzonderheid ben ik erkentelijk aan de Leden van het Geneeskundig Gezelschap: *Hippocrati Sacrum*, die bij deze zoo zeldzame gebeurtenis, mij tevens met eene kostbare gouden Jubelkruk vereerden, en het diploma als *Eerelid* van genoemd gezelschap, overhandigde, dat onderteekend is: Dr. V. D. BERG, te Veghel, præsis; Dr. BOLSIUS te Schijndel, ob. actis.

God geve dat mijnen kunstbroeders, de schenkers dezer hooge onderscheiding, ook eenmaal het lot van Jubilant beschoren zij.

Dr. VAN DER WIELEN, Jubilaris.

(3463) Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan Wijlen Mejufvrouw de Weduwe J. C. M. ZWAKENBERG, geboren LANGENAKEN, overleden te Zwolle, den 21 Junij 1857, gelieve daarvan opgave of betaling te doen voor 1°. Augustus e. k., aan

G. W. A. ZWAKENBERG.

ZWOLLE, den 15 Julij 1857.

(3465) Bij de Boekhandelaren C. POTHAST en LANGENDAM & C°., te Nijmegen, zijn nog te bekomen, zoo lang de voorraad strekt:

HAGEMAN, **Gregoriaansche Melodiën**, in vierstemmig orgel-accompagnement, à contant voor ƒ5.25

(3426) In den Atelier van gewijde Beeldhouwkunst der Heeren P. CUYPERS & F. STOLTZENBERG te Roermond, is vervaardigd:

HET WELGELIJKEND BUST

VAN

Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid

MONSEIGNEUR ZWIJSEN,

Aartsbisschop van Utrecht,

en bij hen zoo als ook voor:

Het Aartsbisdom Utrecht bij de Wed. VAN ROSSUM, Boekhandelaar te Utrecht.

Het Bisdom Haarlem bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Boekhandelaar te Amsterdam.

Het Bisdom 's Bosch, bij P. N. VERHOEVEN, Boekhandelaar te 's Bosch.

Het Bisdom Breda bij HERMANS, Boekhandelaar te Breda; verkrijgbaar tegen den prijs vnn 8 gulden.

Hetzelve met een daartoe passende console met rijk loofwerk 12 gulden.

FABRIEK

VAN GOUDEN, ZILVEREN EN ZIJDEN BORDUURWERKEN

VAN

PAULUS SUTORIUS EN COMP. TE AMSTERDAM.

In ons Magazijn zijn steeds voorhanden: een groot assortiment **Cassuifels** in alle kleuren, van ƒ25.— ƒ500.—. **Dalmatica's** en **Choorkappen** worden desverkiezende zeer spoedig gemaakt. Oude Borduurwerken van welken aard ook, worden bij ons zeer schoon gerepareerd, en op nieuwe stoffen overgebragt. In Zilverwerken hebben wij steeds schoone **Kelken**, **Siboriën**, **Remonstrancen**, **Wierookvaten**, **Ampullen**, **Crucifixen etc.**, verder **Kruiswegstatiën**, **Canons**, **Missalen** met en zonder zilveren beslag, **Altaar-dwalen**, **Albien**, **Communiekleeden** en **Kanten**, vergulde en verzilverde **Kandelaren**, **Lampen etc.** Wij bezorgen ook voordeelig schoone **Beeldhouwwerken** in Hout en Steen, **Gemaalde stukken**, **Modellen en Teekeningen** worden op verlangen ter bezigtiging gezonden. Onze **Borduurwerken** overtreffen de buitenlandsche verre in kwaliteit en kosten minder.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.